No. 1151 Zaterdag 20 Januari 1906. 23ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.20,

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaaî

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 19 Januari.

MEMORIE VAN ANTWOORD

op het Voorloopig Verslag der Commissie van Rapporteurs der Eerste Kamer:

De ondergeteekende moet erkennen, dat de toestand op Curaçao veel minder bevredigend is dan die in Suriname. Medewerking van het klimaat om de kolonie tot meerderen bloei te brengen is zeer zeker niet te wachten. Zooals de ondergeteekende reeds mededeelde in zijne Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag van de Tweede Kamer, meent hij echter te mogen verwachten, dat, wanneer de eerst in den laatsten tijd genomen maatregelen tot ontwikkeling van de productieve krachten der kolonie, onder welke maatregelen die betreffende de waterverschaffing eene eerste plaats innemen, in een verder stadium van uitvoering zullen zijn gekomen, eene aanmerkelijke verbetering in den toestand der kolonie zal intreden.

Naar aanleiding van het verzoek om nadere inlichtingen ten aanzien van de gespannen verhouding tusschen den Gouverneur en den Kolonialen Raad, kan de ondergeteekende het volgende mededeelen. Volgens bericht van den Gouverneur gevoelde de Raad zich reeds in zekere mate ontstemd, sedert door Minister Idenburg, bij de behandeling van de Surinaamsche begrooting voor 1904, in de Tweede Kamer was opgemerkt, dat het wenschelijk werd geacht het eergevoel der wetgevende lichamen in de West–Indische koloniën te prikkelen. Deze ontstemming zou zijn verhoogd door het meermalen aanbrengen van wijzigingen in door den Raad goedgekeurde begrootingen, waarbij weer kredieten op de begrooting werden gebracht, die door den Raad waren afgestemd; voorts door de toelichting die de ondergeteekende gaf bij artikel 52 der begrooting van Curaçao voor 1906 en ten slotte door den gebezigden stijl in de stukken betreffende de in de kolonie in behandeling zijnde inkomstenbelasting. Zes leden van den Raad vonden in een en ander aanleiding om dadelijk hun ontslag te nemen, terwijl vijf andere leden verklaarden dit te zullen doen, zoodra daardoor geene stremming in de werkzaamheden van den Raad veroorzaakt zou worden. Alleen de voorzitter en de ondervoorzitter, die de handelwijze van de elf leden ten zeerste afkeuren, zijn aangebleven.

In een reeds in de dagbladen gepubliceerd schrijven aan Hare Majesteit de Koningin geven de afgetreden leden als reden van hun ontslag op: dat door het Bestuur der kolonie met het oordeel van den Raad in nagenoeg geen enkele zaak van eenig gewicht rekening werd gehouden; dat de meeste maatregelen door het Bestuur aan den Raad voorgesteld en door dezen niet goedgekeurd, toch aan de Regeering werden voorgedragen, om langs dien weg te worden ingevoerd; dat tal van posten, gebracht op voorloopige koloniale huishoudelijke begrootingen, aan welke de Raad zijne goedkeuring meende te moeten onthouden, omdat er naar zijn inzien voor de kolonie geen heil kon worden verwacht van de voorgestelde maatregelen, door het Bestuur aan den Minister van Koloniën ter wederopbrenging op de definitieve begrootingen werden voorgedragen; dat geene rekening werd gehouden met de zienswijze van den Raad, waar deze, hoewel den steun van het moederland ter verbetering van den oeconomischen toestand in de kolonie dankbaar aannemende, zich verplicht achtte het Bestuur te ontraden gelden uit 's Rijks schatkist te gebruiken voor sommige proefnemingen en tot het verrichten van eenige werken, waarvan de mislukking en het weinige nut door ieder, die met de plaatselijke toestanden bekend is, met zekerheid voorzien konden worden.

Hoewel de ondergeteekende, door de drukke werkzaamheden aan zijn Departement, in verband met de behandeling der begrootingen, nog geene gelegenheid heeft gehad om zich een definitief oordeel over de zaak te vormen, kan hij wel reeds mededeelen, dat door de kennisneming van de over de inkomstenbelasting tusschen den Gouverneur en den Raad gewisselde bescheiden, bij hem de indruk is bevestigd (zie hetgeen door den ondergeteekende is gezegd in de vergadering van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 1 December jl., *Handelingen*, bladz. 309), dat de aanleiding tot de geheele zaak is gelegen in die belasting, tot welker totstandkoming de Raad niet wilde medewerken. Opmerkelijk is het zeker, dat het besluit om af te treden werd genomen op het oogenblik, dat de voorzitter van den Raad op het punt stond den griffier op te dragen het convocatiebiljet gereed te maken tot het bijeenroepen van eene openbare vergadering, waarin de genoemde belasting zou worden behandeld.

Dat overigens de verzekering der vijf leden die voorloopig zijn aangebleven, dat zij zulks deden om geene stremming in de werkzaamheden te veroorzaken, niet ernstig gemeend was, blijkt wel uit het feit, dat op de voordracht voor zes nieuwe leden door den Raad meerendeels personen geplaatst zijn, van wie algemeen bekend was, dat zij óf wegens hun ouderdom, óf om andere redenen, geene benoeming zouden aannemen.

De in het Verslag uitgesproken vrees, dat de Gouverneur zich te veel laat leiden door vooropgestelde meeningen, mist volgens het oordel van den ondergeteekende allen grond. Naar aanleiding van de ten opzichte van het onderwijs geuite wenschen, meent hij, in aansluiting aan hetgeen hij dienaangaande deed opmerken in de vergadering van de Tweede Kamer van 1 December [*Handelingen*, bladz. 315], er nogmaals op te moeten wijzen, dat hij thans zijne meening over de in de kolonie aanhangig zijnde verordening betreffende het onderwijs nog niet kan uitspreken, doch dat hij zijne volle aandacht aan die wenschen zal wijden wanneer hij eventueel zal hebben te beoordeelen, of de verordening, zooals zij in de kolonie is aangenomen, al of niet zal behooren te worden vernietigd.

De indiening van eene mijnwet voor Curaçao zal, zooals de ondergeteekende reeds in de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer mededeelde, zooveel mogelijk bespoedigd worden.

De door sommige leden gestelde vraag, of ten aanzien van de organisatie der justitie de gewenschte zuinigheid wordt betracht, kan de ondergeteekende niet zoo aanstonds beantwoorden. Hij kan echter mededeelen, dat hij, reeds na de door den afgevaardigde Marchant bij de behandeling van de onderwerpelijke begrooting in de Tweede Kamer gehouden rede, het voornemen heeft opgevat, om met den Gouverneur in overleg te treden nopens eene mogelijke vereenvoudiging niet alleen van de organisatie der justitie, doch ook van die van het bestuur der kolonie, een voornemen waaraan hij zoo spoedig mogelijk gevolg zal geven.

De wensch, dat deze begrooting met meer zorg zou blijken te zijn opgemaakt dan vroeger, zoodat geen nieuwe verhoogingen in zoo hooge mate als in de laatste jaren het geval is geweest, zijn te verwachten, heeft den ondergeteekende wel eenigszins bevreemd, aangezien voor de jaren 1903 en 1904 de bijdragen uit 's Rijks schatkist aan de Curaçaosche geldmiddelen respectievelijk f 110319,50 en f 54376,26 *beneden* de daarvoor geraamde bedragen zijn gebleven.

De Minister van Koloniën,

D. FOCK.

De Commissie van Rapporteurs heeft gemeend met de mededeeling van dit Antwoord aan de Vergadering haar Eindverslag te kunnen sluiten.

Vastgesteld 23 December 1905.

X

Officieele Waarheid.

Bovenstaande Memorie van Antwoord heeft weder eens een tipje opgelicht van den sluier, welke de correspondentie tusschen ons Koloniaal Bestuur en de Regeering in het Moederland voor oningewijden bedekt.

Evenals vroeger bij dergelijke buitenkansjes werd ons vertrouwen in het Koloniaal Bestuur er geenszins door versterkt, veeleer zeer hevig geschokt.

Toen een paar jaar geleden bekend werd, wat de Gouverneur aan den Minister over de mindere ambtenaren had geschreven naar aanleiding van hun detacheering naar Holland, wekte dit algemeene verontwaardiging en achtten de Hoofdambtenaren zich verplicht tegen dergelijke beoordeeling hunner minderen officieel bij den Gouverneur zelven een protest in te dienen tegen dieus eigen woorden.

Niet minder algemeen zal de verontwaardiging wezen, wanneer men kennis heeft genomen van hetgeen nu weder door den Gouverneur aan den Minister bericht werd omtrent het aftreden van den geheelen Raad, Voorzitter en Onder-voorzitter slechts uitgezonderd.

Wij wisten bij ondervinding, dat officieele waarheid altijd een paar graden blijft onder de werkelijke waarheid, maar wat thans aan den Minister geschreven werd, zakt nog veel lager, het is nog niet eens officieel, en steunt op particuliere gegevens van den Gouverneur, gegevens, hier geheel en al onbekend, en lijnrecht in strijd zelfs met de officieel geconstateerde waarheid.

Hoe of wij nu dergelijke berichten moeten qualificeeren, weten wij waarlijk niet. Bij gebrek aan beter betitelen wij ze: Officieele Waarheid.

Wij zijn den Minister dankbaar, dat Z. Excellentie ons in kennis stelde met dit schrijven van den Gouverneur. Nu kunnen wij ten minste verklaren, waarom men in Holland dit aftreden van den Raad zoo scheef beoordeelt en wij kunnen misschien door de juiste waarheid mede te deelen nog voorkomen, dat er omtrent onze Kolonie ook verkeerde besluiten worden genomen. Bij het lezen en herlezen van al dat moois, wat den Minister bericht werd, vroegen wij ons zelven herhaaldelijk af: Hoe is het mogelijk, dat zoo iets in ernst aan den Minister kon worden geschreven? Zou er nu werkelijk voor zulk een valsche voorstelling eenige schijngrond liggen in de feiten? En opnieuw gingen wij na, wat eromtrent het aftreden der elf leden officieel werd geconstateerd.

Officieel hebben de afgetreden leden den Gouverneur geschreven, dat zij een vruchtbare samenwerking met dit Bestuur onmogelijk achten en daarom aftreden ten einde plaats te maken voor anderen, die wellicht meer *in den geest* van het Bestuur de koloniale belangen zullen behartigen.

Officieel werd door Mr. J. B. Gorsira in de Zitting van Zaterdag 18 November geprotesteerd tegen het streven van *zekere zijde*, stelselmatig aan den dag gelegd, om de beteekenis van de ontslagname van elf leden van den Raad tot een miminimum terug te brengen. „*Men* wil het voorstellen, — zoo zeide hij — alsof belastingvrees en lichtgeraaktheid...... de oorzaak zou zijn van dit gewichtig besluit."

Officieel staat dit protest opgeteekend in de notulen van den Raad en dus ook dat deze opvatting, welke nu zelfs aan den Minister werd opgedrongen, daarin *bespottelijk* is genoemd.

Officieel werd in diezelfde Vergadering door den Voorzitter erkend, dat de Raad werkelijk motieven had om eenigszins ontstemd te wezen. Alleen stonden er, volgens de meening des Voorzitters, den Raad andere wegen open om aan zijn grieven uitdrukking te geven en was het niet noodig geweest het uiterste middel toe te passen en ontslag te nemen.

Vragen wij nu verder.

Waar werd officieel geconstateerd, dat de Voorzitter en de onder–voorzitter de handelwijze van de

elf leden *ten zeerste afkeurden.* Geven wij eens toe, wat wij niet aannamen, dat deze scherpe afkeuring te lezen was in de woorden door den Voorzitter gesproken. Waaruit blijkt dat de Ondervoorzitter dit eveneens deed? Door Z. E. A. werd geen enkel woord gezegd.

Toen de elf leden zagen, dat men van zekere zijde er naar streefde om hen een gek figuur te laten slaan in Holland bij de Hooge Regeering hebben zij een rekest gezonden aan Hare Majesteit en eerlijk hun motieven aan de Koningin blootgelegd.

Dit rekest is eerst medio December in Holland aangekomen en het is wel vreemd. dat de Minister zich daardoor niet gedrongen gevoelde zijn opinie, reeds 1 December in de Tweede Kamer uitgesproken, te wijzigen.

Uit welke officieele bron, of moet de duim van dezen of genen ook al als zoodanig worden beschouwd, uit welke officieele bron weet de Minister, dat het besluit om af te treden werd genomen op het oogenblik, dat de voorzitter van den raad *op het punt stond* den griffier op te dragen den raad te convoceeren om te beslissen over de inkomstenbelasting?

Den aftredenden leden is hier niets van bekend. Integendeel hebben reeds eenige van hen publiek in *El Imparcial* geprotesteerd, dat zij niet heengingen uit belastingvrees, en in dat protest uit de officieele stukken bewezen, dat zij allen bereid waren tot het invoeren dezer wet mede te werken.

Een klein gedeelte der bevolking moge met den Voorzitter en Ondervoorzitter meenen, dat de Raad niet had moeten aftreden, niemand op Curaçao kan ontkennen, dat de Raad herhaaldelijk werd gegriefd en volstrekt niet in tel was bij het Bestuur. Het is dan ook niet te verwonderen, dat er zoolang deze wanverhouding voortduurt, al heel weinigen, onder de voorname burgers, uit zich zelven bereid werden gevonden om een benoeming aan te nemen.

Wat wij niet begrijpen, maar sterk betreuren, is; dat men in Holland de houding van den Kolonialen Raad in den laatsten tijd zoo verkeerd heeft beoordeeld. Dat als obstructie werd beschouwd, wat slecht geschiedde uit een gevoel van eerlijkheid en plicht, om n. l. de door het Moederland zoo ruim aangeboden subsidiën niet te aanvaarden dan wanneer men overtuigd was, dat het geld der Kolonie werkelijk ten voordeel zou strekken.

Begrijpt men dan niet, met den heer MARCHANT, dat er toch anders geen *reden* bestond om deze bijdragen — die immers nooit op de belastingschuldigen hier verhaald kunnen worden — *te weigeren?* Dat het veel *gemakkelijker* was geweest voor den K. R. alle posten op de begrooting, waarvoor subsidie noodig was, maar goed te keuren en het geld maar kalm door Holland op te laten brengen, al zou dan ook later blijken, dat het grootendeels onnut was besteed?

Het gewone gezonde verstand schijnt bij de beoordeeling dezer feiten op zijde te zijn gezet. De tijd zal hier echter recht doen, daar zijn wij zeker van.

Rekest van den Kolonialen Raad aan H. M. de Koningin.

Mevrouw,

Geven met den diepsten eerbied te kennen: J. P. Gaerste, M. E Curiel, My C. Henriquez, J. Boer, J. L. Th. Heldewier Vignon, C. G. De Haseth Cz., oud-leden van den Kolonialen Raad, en C. Gorsira, mr. Ph. F. de Haseth Evertsz, mr. J. B. Gorsira, H. J. Boomgaart, leden van den Kolonialen Raad.

dat zij zich genoodzaakt achten als leden van den Kolonialen Raad af te treden;

dat de zes eerstgenoemden, bij missive van den 4n dezer aan den H.E.G. Heer Gouverneur der kolonie, bereids hun ontslag hebben genomen ingevolge art. 76 van het Reglement op het Beleid der Regeering. terwijl de vier overigen met den heer H. H. R. CHAPMAN, lid van den Kolonialen Raad, mede kennis hebben gegeven van hun voornemen om dit te doen, maar er alsnoh niet toe zijn overgegaan, alleen ten einde de werkzaamheden van dien Raad niet te stremmen;

dat de vier laatstgenoemden en de heer CHAPMAN dan ook zullen aftreden, zoodra er andere leden zullen zijn benoemd ter vervanging der zes eerstgenoemden;

dat zij tot dezen stap niet dan noode en na zijn rijp beraad zijn overgegaan;

dat zij er toe gedwongen werden door het feit, dat door het bestuur der kolonie met het oordeel van den Kolonialen Raad in nagenoeg geen enkele zaak van eenig gewicht rekening werd gehouden;

dat de meeste maatregelen, door het Bestuur aan den Raad voorgesteld en door dezen niet goedgekeurd, toch aan de Regeering werden voorgedragen, om langs dien weg te worden ingevoerd;

dat aan tal van posten, gebracht op Voorloopige Koloniale Huishoudelijke Begrootingen, de Raad zijn goedkeuring meende te moeten onthouden, omdat er voor de kolonie klaarblijkelijk geen heil kon worden verwacht van de voorgestelde maatregelen, doch dat die posten toch door het bestuur aan den Minister van Koloniën ter wederopbrenging op de definitieve begrootingen werden voorgedragen;

dat de Raad, hoewel den steun van het Moederland ter verbetering van den oeconomischen toestand in de kolonie dankbaar aannemende, zich verplicht achtte het bestuur te ontraden de gelden uit 's Rijks schatkist te gebruiken voor sommige proefnemingen en tot het verrichten van eenige werken, daar de mislukking en het weinige nut door ieder, die met de plaatselijke toestanden bekend is, met zekerheid voorzien konden worden, doch dat geen rekening werd gehouden met de zienswijze van den Raad;

dat een vruchtbare samenwerking door den Raad met het bestuur om die redenen niet mogelijk werd geacht;

Wordende het bovenstaande eerbiedig ter kennis van Uwe Majesteit gebracht, om Uwe Majesteit niet onkundig te laten van de beweegredenen, welke ondergeteekenden geleid hebben om af te treden als leden van den Kolonialen Raad.

Van Uwe Majesteit
de zeer getrouwe onderdanen.

Ingezonden Stukken.

Mijnheer de Redacteur!

Naar aanleiding van Uw artikel in Uw blad No. 1143 van 25 November jl. over de *Katoencultuur*, zou ik gaarne het volgende willen mededeelen.

Over 't algemeen houden oogst en gebruik zooveel mogelijk gelijken tred, hetgeen blijkt uit het feit, dat in het tienjarig tijdvak van 1894|95 tot 1903|04 in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika geoogst werden 99,633,000 Balen, terwijl het gebruik over dat tijdperk bedroeg 100,190,000 Balen.

Alleen het laatste seizoen (1904|05) met een oogst aldaar van 13¾ millioen — en een gebruik van 12 millioen Balen maakte daarop een uitzondering. Toch, niettegenstaande dit groot verschil in oogst en gebruik, bleven de prijzen (de maand Januari einde December en begin Februari uitgezonderd) boven de 4 d; zelfs gedurende de laatste 3 maanden: Juli, Augustus en September boven de 5½ d, terwijl in Amerika de kosten voor de gewone Upland-katoen slechts ongeveer 3¾ à 3½ d per ℔ bedragen.

De 1¾ millioen Balen, die van den vorigen oogst zijn overgebleven, zijn meer dan noodig als supplement voor den loopenden oogst 1905|06, die 1¾ millioen balen bij het gebruik schijnt terug te zullen blijven. De oogst wordt n. l. geschat op 10¼ mill. en het gebruik op 11¾ mill. balen.

Thans staan we op 6⅝ d en is er dus een winstje per ℔ van 100%.

Gedurende het jaar 1905 zijn alleen in Engeland het getal spillen vermeerderd met 4¼ à 5 millioen, waardoor toch minstens ½ millioen balen katoen meer zullen noodig zijn, zoodat het gebruik met dat aantal zal toenemen.

Omtrent het in brandsteken van katoenvelden in Amerika, waarvoor U in Uw artikel schrijft, kan ik mededeelen, dat dat slechts Amerikaansche humbug is geweest. Wel hebben in Savannah, toen de prijzen laag stonden, eenige boeren een paar balen onverkoopbare laagklassige katoen in brand gestoken en dit hun doen met de noodige overdrijving aan het publiek verkondigd, in de hoop, dat daardoor de prijzen naar boven zouden gaan, doch verder is er geen KG. katoen verbrand. Doch wat heeft dit alles te maken met de prachtige langstapelige Sea Island katoen van West-Indie! Deze katoen toch is zóó eenig mooi en met zóó'n buitengewoon lange vezel, dat zij van enorme waardij is en maar zeer weinig aan eenige marktwaarde-schommeling onderhevig zal zijn.

Nergens ter wereld groeit mooiere katoen!

Het is daarom zeer te hopen, dat aan de cultiveering van die katoen flink de hand geslagen wordt. De winsten moeten buitengewoon groot zijn, ook al zal het weleens gebeuren, dat een oogst gedeeltelijk mislukt.

Met hoogachting
p. o. den Secretaris der
Vereeniging ter ontwikkeling
der Katoencultuur
in de Nederlandsche Koloniën.
H. KROON H.

Naschrift van de Redactie.

Zeer gaarne sluiten wij ons aan bij den wensch, dat aan de cultiveering van katoen op de Bovenwindsche eilanden, waar alleen zij mogelijk is, flink de hand worde geslagen. Maar dan hopen wij ook, voordat op het einde van dit jaar het Bestuur in het Koloniaal Verslag bekend make hoe het verleden jaar met die cultuur geschapen stond, van belangstellende lezers op deze eilanden eens gedetailleerde gegevens te ontvangen, hoe het nu eigenlijk met deze cultuur staat. Hoeveel Hectaren zijn er onder katoen gebracht, hoeveel arbeid en kosten zijn daaraan besteed en wat was de opbrengst? Is die cultuur derhalve rendabel? Is die zeldzaam mooie langstapelige Sea Island van St. Eustatius niet misschien te danken aan *buitengewone* verzorging, zooals men dat bij een wetenschappelijke proef doet? Zal die mooie katoen even langvezelig blijven bij gewone verzorging, zooals dat noodzakelijk plaats zal hebben, wanneer door *het volk* katoen geplant wordt en niet door een Gezaghebber, die bizonder veel geld, tijd en liefhebberij heeft voor de landbouw? Heeft ook zelfs de Gezaghebber niet meer tegenvallertjes dan succes gehad? Wanneer wij een antwoord mochten ontvangen op deze vragen, en het zou ons daaruit blijken, dat de katoencultuur hier werkelijk met voordeel beoefend kan worden, zullen wij dit zeer zeker sterk aanraden. Nu zijn wij bereid en volgaarne bereid, alle proeven op de Bovenwindsche eilanden genomen omtrent deze cultuur hier bekend te maken. Tot dusverre konden wij slechts weergeven, hoe men hier vrij algemeen over die cultuur denkt.

In het Koloniaal Verslag van 1905, dus over 1904, lezen wij het volgende, wat veel te algemeen is om een goed oordeel te vormen, en veel te oud om te weten, hoe het thans, bijna 2 jaren later, met die cultuur staat.

Het jaar 1904 was voor den landbouw op St. Martin een ongunstig jaar wegens den geringen regenval. Dit was des te meer te betreuren, daar velen, aangemoedigd door de gunstige uitkomsten, die de heeren D. J. VAN ROMONDT en W. E. VAN ROMONDT van hunne katoenverzendingen gekregen hadden, katoenvelden op vrij uitgebreide schaal wilden aanleggen en in vele gevallen reeds voorbereid hadden. De voor de katoen gunstige plantmaanden Mei tot Augustus bleven echter droog, daarna werden de omstandigheden gunstiger en werd met planten aangevangen. Op enkele plekken staat de aanplant nog vrij goed en is een gedeelte van den oogst verzekerd, maar de plantjes hebben zich niet genoeg kunnen ontwikkelen; ontmoedigd is men echter niet, maar men koestert het voornemen om den aanplant nog meer uit te breiden.

Eenige landbouwcredieten werden verstrekt met het oog op de cultuur en tevens werd zoomede op dit eiland als op St. Eustatius goed katoenzaad kosteloos door het gouvernement verstrekt.

Een katoenzuiveraar werd op St. Martin ingevoerd.

Het jaar 1904 kenmerkte zich op St. Eustatius door droogte. Eenige landbouwers plantten in September en October katoen bij wijze van proef, waarvoor hun door het gouvernement meestal zaad van St. Kitts is verschaft, terwijl op Bengalen voortgegaan werd met deze cultuur.

De stand van de katoen gaf eerst reden tot groote tevredenheid, doch in November en daarna begonnen zich min of meer ongunstige verschijnselen voor te doen, wat evenwel niet tot ontmoediging behoeft te leiden.

Ook is de qualiteit van de katoen bij onderzoek gebleken zeer goed te zijn, zoodat met kracht zal worden voortgegaan met het bevorderen van deze cultuur.

Van katoenteelt op Saba is nog geen sprake, de plaatselijke gesteldheid werkt niet mede om proeven met deze cultuur in de hand te werken.

Op St. Martin werd in 1903 aan twee planters ƒ 1000 gulden voorgeschoten tot bevordering der katoencultuur, en in 1904 weder aan een planter op St. Martin ƒ 1500, en aan een ander op St. Eustatius ƒ 1000, terwijl daar ook nog 700 Gulden voorschot werd gegeven ter bevordering van de cultuur van voedergewassen en van katoen.

Wij juichen het ten zeerste toe, dat het Bestuur aldus het particulier initiatief steunt om de katoencultuur te bevorderen, maar zouden nu toch wel eens juist willen weten wat deze proeven zoowel ten voor- als ten nadeele van deze cultuur hebben bewezen.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Havennieuws.

Van 1 — 15 Jan. liepen onze haven binnen:

Stoombooten	12
Goeletten	12
Bijlanders	9
Brikken.	2
Totaal	35 schepen.

Een goed begin.

Den 12den dezer werd te Caracas een decreet afgekondigd, waarbij het besluit van 23 Mei 1904, bepalende de heffing van 30 % additioneele rechten op de goederen, welke op de Antillen zijn overgescheept, werd ingetrokken.

Van harte verheugen wij ons over dit besluit, dat zeker een kleine opflikkering van onzen handel een scheepvaart tengevolge zal hebben. Al het nadeel wat door genoemd decreet veroorzaakt is, kan natuurlijk niet meer worden hersteld. De kooplieden van Venezuela, die nu eenmaal zich direct met New-York in verbinding stelden, zullen niet allen wederom van de Curaçaosche

tusschenmarkt gebruik maken. Al zal dit, gelukkig, nog wel door velen geschieden. Hoofdaanleiding tot het intrekken van bovengenoemd decreet moet namelijk, naar men zegt gezocht worden in de aanhoudende klachten der kooplieden over de talrijke ongerechtigheden gepleegd bij het overladen en bewaren der goederen in Venezuela. De pakhuishuur en het sjouwerloon is daar ook veel hooger dan hier.

Het intrekken van dit decreet komt dus den handel zoowel van Venezuela, als van Curaçao ten goede.

Een goed begin noemden wij dit, want er blijft nog veel te herstellen voor dat alles weer recht staat en gaat. Er werd in Holland den 12[den] Dec. wel een telegram van den Gouverneur ontvangen, waarin geseind werd: „Zeilvaart naar Venezuela heropend." Maar de werkelijkheid is daar nog ver van af. Jammer, dat niet alleen de Minister en eenige couranten, o. a. *Het Koloniaal Weekblad*, door dit reclame-bericht er in zijn gevlogen, maar helaas, ook een arme schipper op Bonaire. Evenals in Holland, dacht men ook daar, dat „dit bezwaar ten minste weer was weggenomen" en alles in orde was. Deze arme schipper had zijn klein scheepje, beneden de 40 ton, weder bevracht en matrozen geworven. Volgens gewoonte gaf hij hun *f*10, of *f*20 voorschot. Maar, ja wel, daar kwamen ze eindelijk de waarheid te hooren, dat de zeilvaart voor Bonaire en Aruba nog geheel en al gesloten bleef en schepen beneden 40 ton ook niet op Curaçao konden worden uitgeklaard. Het voorschot was gegeven, gedeeltelijk reeds besteed, een knappe kerel, die deze ontbrekende guldens weer terugtoovert.

Het Koloniaal Weekblad wenscht ons geluk en meent, dat hier een jubeltoon is aangeheven. Wij zijn op het oogenblik nog allesbehalve gestemd om te jubelen, al zijn wij dankbaar voor de belangstelling, en erkennen wij volgaarne, dat er ten minste reeds eenige verbetering in onzen ellendigen toestand is gekomen.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen een Dagwijzer voor het vertrek der booten van den K. W. I. M. voor het eerste half jaar van 1906. De lijst schijnt voortaan niet meer om de drie maanden, maar om het half jaar te worden opgemaakt.

Officieele Berichten.

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 10 Januari 1906, No. 16, is aan ieder der heeren J. A. GONZALES en S. C. HENRIQUEZ, die de meeste zorg aan de uitvoering van den damaanleg hebben besteed, een prijs toegekend ten bedrage van *f* 50.—

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Luisitoe Angela, Machal Abdellah, (aanget.), Enriqve Cardoze (2 aanget) Delvalle & Correa, Carlos Evertsz (aanget. rebut), Catele Feranzes Ramona Lozano, Johannes Leito, Isabel de Mart, G. A. Pinedo P. aanget.) Floia Rafeu, Benjamin Ruiz (aanget.) Eliza F. de Rodriguez, Propietario del „Hotel Santo Domingo".

18 exemplaren van „Het Nieuwsblad voor Nederland" over 1905; 4 exemplaren van „Nieuwe Brielsche Courant" over 1905; 1 exemplaar van „Asmodee" 1905; 2 monsters inhoudende boonen; en twee fleschjes (monsters) inhoudende pillen.

Hoeden-industrie.

Van nu af zal de vlechtcursus gedurende drie volle dagen in de week gehouden worden en niet meer gedurende zes halve, om den anderen dag 's morgens of 's middags. De cursus begint dus de volgende week niet Maandag-middag, maar Maandag-morgen, en de vlechtsters blijven dan tot den avond doorwerken, zoo ook Woensdag en Vrijdag.

De Curaçaosche Maatschappij heeft prachtig, nieuw stroo via Baranquilla uit de binnenlanden van Colombia laten komen; het is veel fijner en witter, dan dat, wat via Maracaibo wordt ingevoerd. Ook is men reeds in bespreking met verschillende personen om weer andere soorten stroo, zaad en planten. 't Is te hopen, dat de Maatschappij er spoedig in slaagt hier een goede palmsoort in te voeren, daardoor ontvangt deze industrie meer levensvatbaarheid, wanneer de grondstof in eigen kolonie zal groeien.

Het vlechtgrage publiek blijft nog even trouw. Meer dan dertig wonen de lessen bij, terwijl er zeer velen wachten om ook eens een beurt te verkrijgen. Er zal spoedig aan gedacht moeten worden om den cursus uit te breiden. Zij, die hun hoed af hebben, beginnen nu met het bleeken en strijken, zoodat ze leeren een hoed kant en klaar af te leveren.

Verschillende kooplieden zijn al eens een kijkje wezen nemen en hebben zich volgaarne bereid verklaard de fijnere soorten op te koopen. Er werd reeds aan de Maatschappij gevraagd, of zij ook bestellingen aannam?

Tot dusverre is besloten de vlechtsters geheel en al vrij te laten in den verkoop harer hoeden. De Maatschappij houdt zich immer bereid om alle hoeden tegen een goeden prijs op te koopen, maar weten de vlechtsters adressen, waar zij hoogere prijzen kunnen maken, dan blijven zij geheel en al vrij. De Maatschappij wil slechts helpen, geen voordeel behalen.

Als „De Curaçaosche" nu maar fondsen genoeg bezit om 't zoo dapper begonnen werk trouw vol te houden. Het Gouvernement zal zulk een krachtig initiatief toch ook zeker wel flink willen steunen.

Protest.

Wij lezen in *El Imparcial* van gisteren:

Geachte Redactie,

Beleefd verzoeken wij U het volgende in Uw geacht blad te willen opnemen.

Met de mail van Zondag ll. is uit Nederland aangekomen het antwoord van den Minister op het verslag van de Eerste Kamer betreffende de Curaçaosche Begrooting, waarin o. m. wordt behandeld het aftreden van den Kolonialen Raad.

De bevolking van Curaçao, die de ware toedracht dezer zaak kent, kan daaruit zien op welke onjuiste wijze het Ministerie van officieele zijde wordt ingelicht.

Ofschoon overtuigd, dat het publiek zelf kan oordeelen aan welke zijde de waarheid en het recht zijn en in weerwil van onzen indruk, dat het overigens schijnbaar is vechten tegen de bierkade, ligt het toch in ons voornemen, om nog nader op deze zaak terug te komen.

U dankzeggend voor de plaatsruimte.

De afgetreden leden v. d. Raad, onderteekenaars v. h. adres aan H. M. de Koningin.

Muziekuitvoering.

Woensdag a. s. om 7½ ure muziekuitvoering in het Wilhelmina-Park.

De Curaçaosche Bank.

Zulk een activiteit hadden wij niet mogen verwachten. Nauwelijks drie weken, nadat de kritiek van den heer MARCHANT op de regeling van de werkzaamheden der Directie en op haar beheer in onze Kolonie is bekend geworden, verschijnt me daar reeds een flinke brochure, met degelijke argumenten ter wederlegging der lichtvaardige beschuldiging.

Voor zulk een activiteit heeft zelfs een journalist eerbied en volgaarne zullen wij medewerken om dit dapper verweerschrift meer algemeen bekend te maken.

„Bij de behandeling van de Curaçaosche begrooting voor 1906 in de vergadering van 1 December ll. van de Tweede Kamer der Staten-Generaal werden de bestaande regeling van de werkzaamheden der Curaçaosche Bank en de wijze, waarop zij beheerd wordt, door het kamerlid MARCHANT aan een scherpe afkeurende critiek onderworpen.

Tegen die in de Kamer onweersproken gebleven critiek heeft de Directie bij schrijven aan den Gouverneur der Kolonie protest aangeteekend.

De Directie verzocht den Gouverneur aan den Minister van Koloniën mededeeling te doen van den inhoud van haren brief.

Aan dit verzoek zal gevolg gegeven worden, maar acht de Directie daarmede hare taak tot afweer van den aanval, waaraan zij heeft bloot gestaan, niet volbracht.

Openlijk aangevallen, acht zij het noodzakelijk dat ook aan hare verwering openbaarheid gegeven wordt.

Zij publiceert daartoe het volgend uittreksel uit haar vorenbedoeld schrijven, zoomede den daarbij overgelegden staat.

De verschillende punten, in de rede van den heer MARCHANT opgesomd, achtereenvolgens besprekend, komt het eerst de post „gepercipieerde disconto's" aan de beurt.

Spreker heeft gelijk waar hij zegt, dat men zich vergissen zou als men denkt, dat men hier met een disconto-bank te doen heeft; de wissels die de bank disconteert, zijn immers sinds een lange reeks van jaren in werkelijkheid niets anders dan schuldbekentenissen onder borgstelling.

Maar, indien spreker inzage had kunnen nemen van het reglement van de bank, dan ware het hem duidelijk geworden, dat hare werkzaamheden hoofdzakelijk bestaan in het ter leen geven van kapitaal. Met dat doel werd de bank in 1828 opgericht: men wenschte in de eerste plaats den handel „aan te moedigen en te begunstigen" (P. B. 1828, No. 119).

De vorm, waarin het geld ter leen gegeven wordt, is zeker een eigenaardige, en koos men hem mogelijk om te kunnen handelen overeenkomstig de gebruiken van het wisselrecht. Men verzekert daardoor in de eerste plaats vooruitbetaling van de bedongen rente, waardoor van achterstallige rente geen sprake kan zijn.

Maar, — al moge bij de oprichting de bedoeling hebben voorop gezeten, dat de op gedisconteerde wissels verstrekte sommen binnen korten termijn zouden worden terug betaald, — men heeft al heel spoedig ingezien, dat zoodoende zeer weinig kapitaal zou worden uitgezet, en dat dus het doel, met de instelling beoogd, niet bereikt zou worden. Althans reeds weinige jaren na de oprichting komt vernieuwing van den gedisconteerden wissel meer en meer voor, en is men sinds op dien voet doorgegaan.

Het geleende geld wordt immers in de onderneming gestoken en, indien de terugbetaling werkelijk na 3 of 6 maanden (de termijn waarvoor de leening nominaal wordt aangegaan), gevorderd werd, zou de schuldenaar of zijne borgen in de meeste gevallen elders geld moeten opnemen. Maar men mag wel vragen: welk bezwaar bestaat er toch tegen vernieuwing van de schuld zoolang de borgen als solvabel bekend staan?

De praktijk, verkregen gedurende eene lange reeks van jaren heeft bewezen, dat het stelsel van schuldvernieuwing geenszins nadeelig gewerkt heeft; het tegendeel is waar, zooals duidelijk genoeg blijkt uit de beide feiten, dat de bank, die aanvankelijk slechts met biljetten hare operatiën gedaan heeft, een kapitaal van f289,265,44½ heeft kunnen opbouwen, en in 35 jaren tijds eene som van f455,852,54½ aan de koloniale kas kunnen uitkeeren, zonder verliezen van eenige beteekenis te hebben geleden.

Bij de beoordeeling van de omstandigheid, dat de schuldvorderingen regelmatig worden vernieuwd, schijnt te mogen worden gevraagd: of men zich wel eene juiste voorstelling gemaakt heeft van de uitgebreidheid van het zakendoende deel de Curaçaoche samenleving.

Immers, — als men in het oog houdt, dat men hier met een beperkt aantal personen te doen heeft, die op niet zeer uitgebreide schaal zaken doen, dan kan moeilijk de voorstelling ontstaan, dat het mogelijk zou zijn eene bankonderneming staande te houden door het uitleenen van kapitaal, onder beding van terugbetaling binnen korten termijn.

Werd de heer MARCHANT dan juist ingelicht, dat de schuldvorderingen als regel herhaaldelijk worden vernieuwd, de waarheid is daarbij niettemin slechts ten deele tot haar recht gekomen, omdat bij de critiek op dit punt verzuimd is te vermelden, dat de vernieuwing in zeer vele gevallen niet tot de volle som geschiedt. Op een groot aantal vorderingen vinden immers gedeeltelijk afbetalingen plaats, waardoor de nieuw aangegane schuld in die gevallen op eene kleinere som luidt dan de voorgaande; verscheidene kapitalen werden zoodoende geheel of voor een aanzienlijk deel afbetaald.

De voorstelling als zouden de wissels „ten eeuwigen dagen loopen" is dus niet juist.

Open Brief.

De „Public Spirit” begint vaardig te worden. Nu ontvingen wij weer in dank een Open Brief aan de Commissie van Taxatie van Grondeigendommen op Curaçao door den Heer C. A. JONES, die de reeds meermalen vernomen klacht van te hooge taxatie nu ook bewijst, en de motieven voor de verhoogde opbrengst der belasting op grondeigendommen weerlegt.

Wij hopen, dat genoemde Commissie aan dezen Open Brief de noodige aandacht zal schenken. De heer JONES is hier zeker de duidelijke tolk van velen.

Buitenland.

FRANKRIJK.

CLÉMENT ARMAND FALLIÈRES.—De kabel heeft ons Woensdag gemeld, dat de heer Fallières, President van den Senaat, tot President van de fransche republiek is gekozen. Hij zal op den 18e. Februari a. s. het bestuur des lands van President Loubet overnemen.

Geboren te Mézin, departement Lot et Garonne, op den 6e. November 1841, studeerde hij in de rechten; in Februari 1866 werd hij tot lid der Kamer van afgevaardigden gekozen, en begon zich al dadelijk als redenaar te onderscheiden.

Hij was een der 363 afgevaardigden, die den val van Mac Mahon in 1877 bewerkt hebben, toen deze de reactionaire politiek van de Broglie volgde.

Hij behoort tot de gematigde republikeinsche partij. In Augustus 1822 werd hij minister van binnenlandsche zaken, daarna chef van het ministerie, tevens waarnemend minister van buitenlandsche zaken. In 1883 was hij opnieuw minister tot Maart 1885. In 1887 maakte hij als minister van buitenlandsche zaken deel van het kabinet Rouvier, en werd, toen President Carnot aan het bewind kwam, minister van justitie in het ministerie Tirard. In 1888 viel het ministerie, doch in het volgend jaar, kwam Fallières opnieuw aan het bestuur, als minister van Openbaar Onderwijs en werd in 1890 minister van justitie............

Later werd hij tot lid van den Senaat gekozen, en in de laatste jaren is hij President van dit hooge staatslichaam.

Dezelfde betrekking had Loubet, toen hij vóór 7 jaar tot Hoofd van den Staat werd gekozen.

(*De Cur. Courant*).

Het Centrum vraagt in zijn Zondagsblad van 16 December:

Wat belooft hij voor de toekomst? De beantwoording van die vraag ligt dunkt mij grootendeels in de rol, dien hij tot nu toe als Staatsman speelde. Merkwaardige bizonderheden omtrent zijn persoon vond ik in een Fransche tijdschrift.

Fallières, — zegt het,—is eerzuchtig; verlangt de eerste te worden, waar hij de tweede was. De droom eens Caesars. Geen middel veronachtzaamt hij om tot zijn doel te komen. Op alle begrafenissen en op alle bruiloften ziet men hem. Hij houdt van beloften die zoo weinig kosten en van handdrukken die niets kosten. Slechts één is er die hem den weg verspert en die ééne is Combes. Combes die hem *niet* beschouwt als de waardigste voor den presidentszetel En hij voelt die geheime tegenwerking.

Fallières is de man van zoete beminnelijkheid en hoofsche buigingen, die niet van ruzietjes houdt en alleen gedijt in een kalm milieu. Daarom vermijdt hij als president van den Senaat alle moeielijkheden, daarom ook zoekt hij als president van den Hoogen Raad steun bij anderen in wiens handen hij de orde gehandhaafd weet. Zijn loopbaan was een onbewust hooger stijgen, een ondanke zijn bescheidenheid, — een werkelijks deugd — opklimmen tot steeds hoogere rangen. En dan lezen we verder over zijn welsprekendheid, die de schrijver de welsprekendheid van een kerkhof noemt. Als minister van Binnenlandsche Zaken sloeg hij fiasco na tevergeefs getracht te hebben zich vast in het zadel te zetten door een wetsontwerp op de Congregaties.

Hij viel en verdween voor zeven jaar. Toen haalde men den eenzame uit zijn eenzaamheid terug. En hij verscheen, zich tot devies kiezend het woord van Louis—Philippe: „Vooral, géén zaken!” Als president zou hij waarlijk de „right man on the right place” zijn. Maar Combes moet niets van hem hebben, verwijt hem gebrek aan waardigheid waar het hem in werkelijkheid hapert aan welsprekendheid. Maar ook daarvoor is hulp. Men denke slechts aan Demosthenes!”

VENEZUELA.

Frankrijk heeft de diplomatieke betrekkingen met Venezuela afgebroken. Mr. TAIGNY, de Fransche zaakgelastigde te Caracas, is heengegaan.

Woensdagmorgen kwam Z. H. E. G. hier met de fransche paket *Martinique*, welk schip echter onze haven niet binnenliep, maar den Gezant in een bootje aan wal liet gaan.

In gezelschap van den heer E. S. L. MADURO bracht de heer TAIGNY een visite bij den Gouverneur, die dienzelfden dag deze beleefdheid retourneerde.

Advertentien.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der „Red D Line” tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1906.	Carcas.	Zulia.	Philad.	Marcb.	Caracas	Zulia.
Vertrekt van NEW-YORK............	Jan. 6	Jan. 13	Jan. 20	Jan. 27	Feb. 8	Feb. 10
Komt aan te SAN JUAN............	11		25		8	
Vertrekt van „	12		26		9	
Doet CURAÇAO aan............	14		28		11	
Komt aan te LA GUAIRA............	15	20	29	Feb. 8	12	17
Vertrekt van „	17	21	31	4	14	18
Komt aan te PTO. CABELLO............	18		Feb. 1		15	
Vertrekt van „	19		2		16	
Komt aan te CURAÇAO............	20	22	3	5	17	19
Vertrekt van „	21	29	4	12	18	26
Doet LA GUAIRA aan............	22		5		19	
„ PONCE „		31		14		29
„ SAN JUAN „	24		7		21	
Komt aan te NEW-YORK............	29	Feb. 6	12	20	26	Mrt. 8

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Merida	Zulia	Merida	Marcb.	Merida	Zulia
Vertrekt van CURAÇAO............	Jan. 15	Jan. 22	Jan. 29	Feb. 5	Feb. 12	Feb. 19
Komt aan te MARACAIBO............	16	23	30	6	13	20
Vertrekt van „	19	26	Feb. 2	10	16	24
Komt aan te CURAÇAO............	20	27	3	11	17	25

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO.